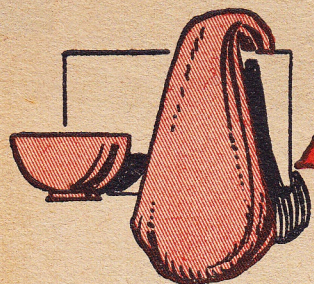

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

EERSTE HOOFDSTUK

Jacob Blommaert

De heete Junidag liep ten einde. De stad Oudenaarde gloeide in de avondzon, die de ramen van kerken en huizen kleurde met haar goud.

Geen windje bewoog de bladeren der statige boomen nabij de wallen of rimpelde het water der Schelde.

Een doodsche stilte heerschte binnen de muren, als lag daar een uitgestrekt kerkhof, met reusachtige grafmonumenten, wier pracht de somberheid en verlatenheid slechts verhoogde. Dreigend verhief zich de St. Walburgatoren, waaruit nu en dan een holle klank de stilte scheurde.

Door de Baarpoorte verliet een man met vrouw en kind de grijze veste. Naar hun kleeding te oordeelen behoorden de wandelaars tot de welgestelde burgerij.

Het gelaat van den burger teekende vastberadenheid en hoogen ernst, welke nauwelijks verzacht kon worden door een glimlach. De opgedraaide knevel en de wel verzorgde puntbaard verborgen niet den trek van onverzettelijkheid, die om de gesloten lippen lag.

Niet alleen 't gelaat, maar ook 't kloek gebouwde lijf en de gespierde armen moesten ontzag wekken.

En ja, Jacob Blommaert, de tapijtwever, werd in Oudenaarde geëerbiedigd als een eerlijk, rechtschapen burger, vrij en openhartig, een man uit één stuk, die zelf wars van

vleitaal, ook niemand vleide, maar ronduit de waarheid sprak.

Zijn gade, de schoone Agnes, zag met vertrouwen naar Blommaert op, bijna als een kind tot een vader. Zij scheen jonger dan hij, of was het de kleedij, die haar een jeugdiger voorkomen schonk. De gespannen mouwen van 't kostbaar gewaad teekenden de mollige armen af; een eenvoudig snoer versierde den melkwitten hals. Van onder de hoofdkap daalden twee lange vlechten tot ver op den rug.

Tenger geleek ze, de moeder van 't spelend knaapje, tenger vooral naast haar kloeken echtgenoot. Maar in haar zachtblauwe oogen lag een bijna verborgen gloed, die voorzeker in de ure des gevaars aan dat zoet gelaat een gansch andere uitdrukking geven zou.

— Heerlijk die benauwde stad te ontvluchten, waar de steenen hitte uitstralen, zei Agnes.

— Ja, 't is aangenaam buiten, antwoordde Blommaert afgetrokken.

— Jacob, gij schijnt zoo teruggetrokken?

De burger bleef somber vóór zich staren en bijna op ruwen toon, sprak hij:

— Gave God, dat wij Oudenaarde voor eeuwig den rug mochten toekeeren!

— Oudenaarde voor altijd verlaten! Jacob. Wat beweegt u zô te spreken! Ons dierbaar Oudenaarde...

Ons Oudenaarde! hernam hij driftig. Het is ons Oudenaarde niet meer. De stede, waar wij geboren werden, waar wij elkaar minden, waar gij mij Pauwelken schonkt, waar onze ouders rusten... is nu een Spaansche veste! Wij zijn vreemdelingen binnen onze eigen muren... wij zijn als Mooren of Saracenen voor onzen koning, die altijd nieuwe plakaten afkondigt om 't lachend Vlaanderen tot een kerkhof te maken. Onze koning... neen, neen, de Spaansche koning!

— Jacob, gij hebt slechte tijding en gij wilt ze verbergen...

— Gij raadt het, Agnes... En ja, waarom zou ik u verzwijgen, wat morgen openbaar zal worden! Titelmans is in de stad...

— Titelmans, de inkwisiteur! kreet de vrouwe angstig.

— De beul, de schurk... Ja, hij is te Oudenaarde en ge begrijpt wel waarom?

— Toch niet om Pieter Backereel?

— Ja, Agnes, om Pieter Backereel...

— Maar die gevangenneming van Pieter moet een deerlijke vergissing zijn, Jacob... Hij is een eerbiedwaardig hoofsch burger, een weldoener der armen...

— Maar hij is rijk Agnes... en de koning zal erven... daarom moet Backereel sterven!

— Doch van wat beschuldigt men hem eigenlijk?

— Van ketterije...

— Is hij de nieuwe leer toegedaan?

— Ik weet het niet, Agnes... bovendien dat is zijn zaak! Wij waren gewoon te denken wat wij wilden, te gelooven, wat ons waarheid toescheen. Maar de Inkwisitie vervolgt ons om onze gedachten, om onze overtuiging... Doch Agnes, dat alles weet gij... En nu is Titelmans in de stad... nu zal Backereel sterven.

— Neen, nietwaar, Jacob, neen... Pieter Backereel sterven, zoo'n vredelievend, edel man!

— Weet ge niet meer wat Titelmans den schout van Ronse antwoordde, toen deze hem vroeg, hoe hij alleen en ongewapend zoowel bij nachte als bij dag op de baan durfde zijn? Ik heb niets te vreezen, zei de schurk, want ik neem slechts de braven gevangen, die zich als lammeren laten meevoeren; de dieven en rabauwen schenk ik u, heer Schout! En zoo is het — vervolgde Blommaert grimmig — braven worden door Titelmans van hun bed gelicht... maar zij zijn ook schuldig... Zij zijn des doods schuldig, want zij denken anders dan de koning, dan de paus... En wij zijn allen braaf... wij zien toe, maar door onze vensters... wij klagen, maar in stilte... wij ballen de vuisten, maar in onze slaapkamer... wij laten de brandstapels vlammen en de raderen knarsen... wij roken 't verbrande vleesch van onzen schoolmeester Gillis de Meyere... en wij bleven braaf!

— Jacob, wees kalmer, ge windt u zoo op! zei Agnes ongerust.

— O, we zijn allen zoo kalm! H. Maagd Maria, wat zijn wij kalm! Ruwe soldaten loopen plunderend het land af... en wij blijven kalm. Meiskens worden onteerd... en wij blijven kalm. Fanatieke monniken zingen psalmen rond het

vuur, dat onze broederen schroeit... en wij blijven kalm. Wij zijn slaven van een vreemden Vorst... Wat zijn wij Vlamingen toch kalm! Laf kalm!

Zwijgend wandelden de echtgenooten nu langs de Schelde, die rustig tusschen de dampende beemden vloeide; geen zuchtje voer door 't riet langs de oevers of door de hooge boomen, die ginder verder reeds onwezenlijk geleken tegen den verduisterden achtergrond.

Geruimen tijd waren Blommaert en zijn gade ieder met d'eigen gedachten bezig. En in dezen beroerden tijd was er stof tot nadenken.

Pauwelken, de lustige knaap, die nog geen zorgen kende, stoeide over het jaagpad, maar bleef eensklaps staan en tuurde in het water.

Toen zijn ouders naderbij gekomen waren vroeg de jongen met groote oogen:

— Vaderke, wat drijft er ginder in de rivier?

Agnes slaakte een korten gil en neep haar man in den arm.

— Kom, Pauwelken, kom... wij keeren terug... dat is maar een plank... we gaan nu huiswaarts, het wordt al laat.

Het kind huppelde weer voort, thans in de richting der stad.

— Was het een lijk, Jacob? vroeg Agnes huiverend.

— Ja het was een lijk... het lijk van een vrouw. Het moet de arme boerinne van Nukerke zijn, die eenige dagen geleden op last van Titelmans vermoord werd.

— Was zij het!

— Ja... een brave vrouw... Titelmans moest haar dus niet vreezen. Ze was ook moeder en haar kinderkens hadden heur zorgen, heur liefde zoo noodig. Nu is die moeder... een kreng, dat in de Schelde drijft. Immers die moeder dacht anders dan de Inkwisitie... Zij had een broeder... een wederdooper, dien ze een bete broods en een dronk water schonk, toen hij als een opgejaagd beest voor Titelmans vlood... Zij zondigde tegen 's konings plakkatens... Maar geprezen zij Gods naam... de wereld is nu van die kettersche bevrijd... daar achter ons drijft ze!

Blommaert zag akelig bleek.

— O, Agnes, vervolgde hij, de Schelde zal nog meer lijken wegvoeren... nog meer moeders, om wie arme kinderkens weenen...

— Neen, Jacob, neen, dat kan niet blijven duren... God en zijn Heiligen zullen ons genadig zijn!

— Alles geschiedt immers ter eere Gods! Wat klaagt ge nu! Gij zijt niet kalm, Agnes? Bemint gij uw Pauwelken niet?

— Jacob!

— Zoudt gij ook in de Schelde willen drijven?... nadat ik geradbraakt of verbrand ben!

— Jacob, wat zijt gij wreed! En tranen vulden de zachtblauwe oogen... een snik wrong in de keel.

— Als gij dat alles verhoeden wilt, klaag dan niet, blijf kalm! Maar dank God en de heiligen voor dit werk van zuivering! De schurftige schapen moeten uit de kudde verwijderd worden... De ketterije verpest ons land... Weg met die vreeselijke plage! En om de Nederlanden te zuiveren blaken de brandstapels en drupt 't zwaard van den beul van bloed... daarom martelt en schroeit, roostert en hangt, versmoort en radbraakt men... daarom worden maagden geschoffeerd voor d'oogen hunner ouders... Ha! vervloekt Vlaanderen, dat 't slavenjuk draagt!

Met fonkelende oogen stond Blommaert daar. Elke zenuw was gespannen, zijn lichaam trilde, zijn vuisten balden zich. Het avondrood viel op zijn gelaat... maar de bleeke kleur week schier niet.

— Jacob, Jacob, in Gods naam blijf bedaard! smeekte Agnes en onrustig sloeg ze haar tengere armen om zijn hals. Bij de Passie Onzes Heeren, wees voorzichtig en matig u... doe het terwille van Pauwelken... van mij ook... wij kunnen u niet missen.

— Ik moet voorzichtig zijn... ik moet! sprak dof de Oude-naardsche burger. Maar hier in mijn binnenste zwelt en drukt er iets... ik vreeze, het zal losbarsten... en dan... maar neen, ik ben zelf zwak en laf... ik moet, ik moet kalm blijven!... Ja om u Agnes, om Pauwelken...

Weenend legde de vrouw 't hoofd op zijn schouder; hier gevoelde ze zich veilig, hier bij hem, haar beschermmer. En bij de gedachte dat ze hem verliezen kon, sidderde ze van

angst... En plots greep Blommaert haar in de armen en kuste haar hartstochtelijk... Niemand zag hen, want 't gloeiend rood van de vensters der Pamelkerk was reeds in 't grauw der schemering overgegaan. En de stoere kerel snikte als een kind.

— Nu ben ik kalm, Agnes... het is al weer voorbij, sprak hij dan. En rustiger stapte hij aan haar zijde, drukkend haar hand.

Ja, Blommaert scheen kalm... maar daarbinnen borrelde en kookte het, al lag er weer een bedaarde, weemoedige plooi over 't mannelijk gelaat.

Pauwelken kwam nu naast zijn vader en begon over de sterren te keuvelen, die de een na de ander aan 't uitspansel verschenen.

— 't Zijn d'oogskens der Engelen, nietwaar vader?... Er zijn ook hemelblommekes bij... Die groote ster ginds is 't oog van mijn Engelbewaarder?

En als een kind antwoordde Blommaert op al die vragen.

Maar Agnes dacht aan 't lijk, dat achter hen drijven kwam... en aan de arme, verlaten kinderkens, die zeker om hun moeder riepen...

En wild trok ze Pauwelken van vaders kant naar den haren, om hem dicht bij zich te houden, zijn lange, zijden lokken en fluweelen wangen te streelen...

En zoo wandelde het drietal naar de stad.
